
Jaarverslag Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken 2001

1. Secretaris

Het bestuur van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, bestaande uit negen personen, vergaderde het afgelopen jaar zes keer. Het bestuur was in 2001 als volgt samengesteld:

Voorzitter: Rob Kole
Secretaris: Marc van Houten
Penningmeester: André Kerkhof
SG Algemene Zaken: Bep Dwars
SG Avifauna: Guus Proost
SG Communicatie: Simon Visser
SG Excursies: Joke van Velsen
SG Natuurbescherming: Dick Jonkers
SG Vogelcursus: Atie van Klaveren

Het bestuur had in 2001 weer te maken met diverse zaken die voortvloeien uit zijn tweeledige taak; coördinatiepunt zijn binnen de vereniging en de vertegenwoordiging van de Vogelwerkgroep in contacten met externe instanties en personen.

De Vogelwerkgroep is vertegenwoordigd geweest op meerdere vergaderingen van de Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SVN). Ondanks dat de SVN dit jaar geen Noord-Hollandse vogeldag heeft georganiseerd is deze organisatie nog zeker actief. Zo is een zogenaamde vossennotitie uitgebracht waar we reactie op gegeven hebben over het analyseren van diverse tabellen en grafieken met betrekking tot de vogeloverlast op Schiphol. Omdat de Vogelwerkgroep ook vertegenwoordigd is binnen de deelnemersraad van de Coördinatie Natuur- en Milieu-educatie Gooi en Vechtstreek (NME) zijn we ook aanwezig geweest op diverse bijeenkomsten van deze organisatie.

Projecten waarover gesproken is waren 'Water', 'De Heuvelrug' maar ook een Regionaal Milieu Projecten Plan, dat vooral betrekking heeft op milieu en educatie.

Binnen het Naarderbos zijn nieuwe ontwikkelingen gaande. Daar de plannen voor ecologische inrichting nog erg oppervlakkig zijn, houdt de vogelwerkgroep een vinger aan de pols. Omdat dit gebied binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) valt, houden we contact met de projectgroep die zich daarmee bezig houdt.

Op 29 september 2001 is er weer een World Birdwatch geweest. Evenals in 1999 is gekozen om een tellijn dwars over Nederland uit te zetten; honderden vogelaars stonden weer opgesteld langs deze lijn van 180 km, van de Noordzeekust tot aan de Duitse grens.

Op deze lijn zijn meer dan 60 telpunten uitgezet; één van die telpunten is op het Corversbos geweest. Wederom is Fred van Klaveren bereid gevonden om de telling op die post te coördineren. Daar Fred de trekpost van het Corversbos al meer dan 10 jaar coördineert en dit jaar -voor de tweede maal- de World Birdwatch, vond het bestuur het een geschikt moment om hem op de post in het zonnetje te zetten middels een bloemetje en een bonnetje.

Nadat de Vogelwerkgroep een aantal jaren geleden de diverse gemeenten binnen het werkgebied heeft aangesproken

over hun kapgedrag in de broedtijd hebben we hen deze keer benaderd over hun bouwgedrag. Wij beginnen ons in toenemende mate zorgen te maken over de voortsluipende interne verstening/bebouwing van de buitengebieden. In deze, meest villagegebieden, worden traditionele en karakteristieke huizen opgekocht, tegen de vlakte gegooid en worden boomgroepen gekapt. Hierna verschijnt een nieuw bouwsel dat er qua karakter niet thuishoort. Dit alles kennelijk binnen de mogelijkheid die de wet biedt. Het karakter van het Gooi wordt door dit soort bebouwing aangetast. Van diverse gemeenten hebben we reeds reacties vernomen. Kort gezegd komt het er op neer dat de desbetreffende gemeenten onze opvatting niet delen. Zij menen dat de mogelijkheden voor de bouw van nieuwe woningen in de geldende bestemmingsplannen vastgelegd zijn en dus beperkt. Bij het verlenen van kapvergunningen wordt, indien daarvoor een wettelijke mogelijkheid bestaat, een herplantplicht opgelegd. Helaas moeten we, door gebrek aan menskracht en door de vaak ingewikkelde materie, ons soms beperken tot het ondersteunen van de acties van anderen, zoals bijvoorbeeld door Leefmilieu. Tot slot blijven we onze leden vragen op te letten als zij werpelijke zaken in de natuur aantreffen. Betreffende geconstateerde verstoringen in het broedseizoen is er ook een brief verzonden aan het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Dit gaat over

hoe het publiek in het algemeen en vogelwerkgroepen in het bijzonder het beste kunnen omgaan met dit soort zaken. De overtredingen worden meestal achteraf geconstateerd en dan is het al te laat. Helaas hebben we hier nog geen reactie op ontvangen.

Binnen het bestuur is een werkgroepje geformeerd dat tot doel heeft de waarnemingskaartjes te automatiseren, ofwel de gegevens middels een eenvoudig programma in de computer te voeren. Deze gegevens zouden dan ook weer op een eenvoudige wijze op te vragen zijn en te bewerken. Hoewel er diverse software programma's in den lande in gebruik zijn vallen deze vrijwel allemaal af omdat zij specifiek voor een bepaald doel of voor de betreffende organisatie zijn ingericht. Een universeel software pakket dat ook gemakkelijk door iedereen gebruikt kan worden is moeilijk te vinden. Mede hierdoor zal er mogelijk door ons zelf iets nieuws opgezet moeten worden. Ook het afgelopen jaar is diverse malen gesproken over de plannen voor een nieuw clubhuis en dan met name het Pompgebouw te Bussum. Hoewel er door de gemeente Bussum een bouwvergunning verleend is, zijn er toch een aantal onoverbrugbare problemen. Één van die problemen is de ontsluiting van het terrein. De huidige toegang werd onvoldoende veilig geacht en voor verbetering van de situatie is de medewerking van de gemeente en van de provincie nodig. Een oplossing op korte termijn is niet te verwachten. Een tweede probleem is de verslechterde toestand van het gebouw. Een groot probleem is ook de financiering van het project. Voor aanpassing en verbouw van het gebouw is veel geld nodig, maar het belangrijk-

ste knelpunt is de exploitatie. Er is een extern bureau ingeschakeld voor een schatting van de verwachte exploitatiekosten. Hieruit blijkt dat het project in de huidige situatie niet haalbaar bleek te zijn. Naast de Vogelwerkgroep is alleen het IVN enigszins positief bij kas, de totale inkomsten van de deelnemende organisaties bleken echter onvoldoende dekkend om de balans en de exploitatie rond te krijgen. Gesprekken met het Goois Natuurreservaat betreffende dit laatste probleem, konden helaas niet uitmonden in een oplossing. De behoefte voor een eigen honk blijft. Er is inmiddels een werkgroepje opgericht, met onder meer het Coördinatie NME Gooi en Vechtstreek. Ook de politiek zal geïnteresseerd gemaakt moeten worden. De door de vogelwerkgroep voor dit doel gereserveerde financiën blijven beschikbaar voor komende ontwikkelingen op dit gebied. Het bestuur van de Vogelwacht Utrecht en uw bestuur hebben ook weer eens met elkaar aan tafel gezeten. In het verleden waren de contacten wat hechter, mede door gezamenlijke medewerking het boek "Avifauna van Midden-Nederland" en de actie "Red de weidevogels van Eemland". Recent is weer contact gemaakt naar aanleiding van het informatiepaneel dat in 2001 is geplaatst nabij de aanlegplaats van het pontveer over de Eem. Bedoeling is dat we elkaar een paar maal per jaar gaan treffen om lopende- en aankomende acties te bespreken en, indien mogelijk, samen te werken in het Utrechtse.

Tot slot nodig ik u allen, namens het bestuur, uit om te komen naar de volgende Algemene Ledenvergadering op 21

maart aanstaande. Buiten dat het prettig is om elkaar weer eens 'binnen' te ontmoeten, is het tevens een goede gelegenheid om positief uitdrukking te geven aan de vogelwerkgroep die volledig draait dank zij de medewerking en de inzet van vele vrijwilligers.

2. Subgroep Avifauna

Zoals elk jaar, heeft de SG Avifauna weer de gebruikelijke bijeenkomsten gehad op de tweede dinsdag van januari en september 2001. Hieronder een overzicht van activiteiten van de verschillende werkgroepen:

2.1. Broedvogelinventarisaties
In het afgelopen jaar zijn in de volgende gebieden broedvogelinventarisaties uitgevoerd:

- Huizer Eng
- Noordelijke Heidevelden

De Huizer Eng is een gemengd gebied tussen de Tafelberg heide en Huizen, waarin bossen, open gebieden en een camping. Interessante waarnemingen in dit gebied zijn onder andere: kleine bonte specht, wielewaal, appelvink, goudvink, bosuil, vuurgoudhaantje en havik. De verslaglegging is in volle gang. De noordelijke heidevelden zijn voornamelijk interessant vanwege typische heidevogels, waaronder roodborsttapuit, boomleeuwerik en boompieper.

2.2. Weidevogelbescherming
In verband met het uitbreken van Mond- en Klauwzeer (MKZ) zijn de activiteiten pas in juni begonnen, toch konden nog 60 nesten van weidevogels worden beschermd. Er is één boer bijgekomen met 40 ha, hetgeen het totaal aantal meewerkende boeren op 27 brengt, met een inbreng van

526 ha. Er is gecontroleerd door 28 vrijwilligers. Gezien het grote aantal hectaren zijn extra vrijwilligers gewenst.

2.3. Eempoldertellingen
Verslag over 2000 is bijna klaar. Het verslag over de periode 1991-1996 zal deze winter worden afgemaakt. Problemen ten gevolge van de afsluiting van de Cors Rijkseweg voor autoverkeer door Natuurmonumenten zullen worden besproken met Jan Roodhart, de beheerder. In 'Het Vogeljaar' is een publikatie verschenen over de goudplevier, die gebaseerd is op de gegevens van onze Eempoldertellingen.

2.4. Trektellingen
Op verzoek van Vogelbescherming is meegedaan aan de World Bird Watch, welke heeft plaatsgevonden op 29 september 2001. Uiteraard werd wederom gebruik gemaakt van onze trektelpost in het Corversbos. Er zijn 5144 vogels gezien. Niet slecht voor september! In totaal zijn negenenveertig soorten waargenomen. De top tien ziet er als volgt uit:

1	Vink	1653	Niet slecht voor september.
2	Houtduif	757	Leuk begin. Oktober- en novembervogel, dus wie weet...?
3	Graspieper	648	Verwacht.
4	Spreeuw	622	Zeer mager, doch oktobervogel.
5	Groenling	151	Oktobervogel.
6	Sijs	139	Mooi aantal al, oktober en novembervogel; invasie?
7	Holenduif	135	Ook vroeg.
8	W.kwikstaart	124	Verwacht, maar groot aantal.
9	Zanglijster	84	Verwacht.
10	Koperwiek	76	Vroeg, er komen er nog veel meer (oktober en november).

Onder de categorie 'leuk' vielen ortolaan (1), grote gele kwikstaart (11, veel dit jaar!), kleine bonte specht (1, op trek) en

wespendief (2). 'Laat' waren boompieper (4) en gele kwikstaart (9) en 'vroeg' waren (zie ook boven) grote barmsijs (1) en de kramsvogel (41). Daarnaast zijn de normale trektellingen uitgevoerd en er is op 14 oktober 2001 meegedaan aan de 'Big Sit' (Een Nederlandse tegenhanger van de 'Big Day' die jaarlijks in de Verenigde Staten wordt georganiseerd. Bij een Big Sit is het de bedoeling dat de waarnemers vanuit een vastgestelde cirkel, gedurende een bepaalde periode zoveel mogelijk soorten vogels moeten zien).

2.5. Oeverzwaluwen
Op tien lokaties in ons werkgebied zijn kolonies van oeverzwaluwen aangetroffen. Daar zijn oeverzwaluwen geringd. Twee nieuwe lokaties zijn aangetroffen; één bij de Huizerhaven en één in het Vierde Kwadrant. Op de grens Blaricum - Vierde Kwadrant - komt hoogst waarschijnlijk een nieuwe kunstwand. Er zijn 800 jonge vogels geringd, er zijn geen tweede legfels waargenomen. De wand bij de Zanddijk bleef onbezet door de aanwezigheid van grote aantallen vogelhuizen.

2.6. Boerenzwaluwen
Nieuwe regels ter bescherming van keten kwaliteit melk leiden ertoe dat boeren schuren met melkvee af moeten sluiten voor vogels. Dit is uiteraard bedreigend voor boerenzwaluwen. Omdat geen duidelijk beeld bestaat over de mogelijke achteruitgang van deze soort, wordt gevraagd mee te doen aan inventarisaties van boerenzwaluwen. Nesten in schuren en op andere locaties zouden moeten worden geteld.

2.7. Tuinvogelonderzoek
In de tien jaar waarin deze telling nu loopt, is in de periode 1992-1996 een toename waargenomen in de rijkdom aan soorten in de tuinen. Dit wordt toegeschreven aan een verschuiving van kleinere naar grotere tuinen. In deze periode namen zowel koolmees als pimpelmees toe, na 1996 namen koolmezen toe, maar pimpelmezen af. Ook de Turkse tortel is toegenomen. De huismus lijkt stabiel te zijn gebleven!

2.7. Steenuilen
In verband met de MKZ is er afgelopen seizoen slechts twee maal geteld, en wel bij Nigtevecht in de Aetsveldse Polder, echter zonder succes. Ook de 17 nestkasten leverden geen broedgevallen op.

2.8. Kerkuilen
Met de kerkuilen gaat het heel goed: op vier lokaties zijn zes nesten aangetroffen: eenmaal zes, eenmaal vier, tweemaal drie en eenmaal twee levende jongen en eenmaal vier dode jongen (als gevolg van het overlijden van ouder). Er hangen in totaal 75 kasten en er zijn veel aanvragen voor nieuwe kasten. In het najaar van 2002 zullen nieuwe kasten worden geplaatst en oude kasten worden verplaatst. Hulp is welkom.

2.9. Roofvogelwerkgroep
Het inventariseren van roofvogels gaat heel goed. In het afgelopen seizoen zijn de volgende soorten jongen geringd: 90 buizerds, 73 haviken, 65 sperwers, 42 torenvalken, 8 bruine kiekendieven, 4 boomvalken en 1 wespendief (buiten ons werkgebied). De gemiddelde afstand tussen haviksnesten in ons gebied is 600 m. Het aantal klimmers en klimuitrustingen is

toegenomen, onder andere door sponsoring van het Goois Natuurreservaat (GNR) en de Werkgroep Roofvogels Nederland (WRN).

2.10. Constant Effort Site (CES) en ander ringonderzoek
In verband met de MKZ is tot nu toe slechts acht maal geringd in plaats van twaalf maal. Nu wordt weer wekelijks geringd. Toch zijn al weer zo'n 300 vogels geringd. Samen met oeverwaluwen, ganzen, bonte vliegenvangers (nestkasten), boomklevers (nestkasten), uilen en roofvogels zijn dit jaar 2000 vogels geringd. Een verslag over de CES is in voorbereiding. Meest gevangen soort in de CES was als altijd de kleine karekiet (166), gevolgd door pimpelmees (16), koolmees (13), bosrietzanger (12), tijtjaf (11), zwartkop (6) en rietzanger (4). Opvallende soorten waren verder: nachtegaal, kleine bonte specht, braamsluiper en gekraagde roodstaart. Opmerkelijk was ook de terugkomst van een geringde sprinkhaanzanger.

2.11. Nieuwe activiteiten
De volgende gebieden worden aanbevolen voor inventarisatie van broedvogels in 2002:

- Bloemendaler Polder (i.v.m. bouwplannen)
- Laarder Wasmeer (op verzoek van GNR)
- Baarnse Bos (zal worden doorgegeven aan Vogelwacht Utrecht)
- Eiland de Dode Hond

2.12. Vrijwilligers gevraagd
Bij de volgende activiteiten zijn extra vrijwilligers welkom:

- Weidevogelbescherming
- Eempoldertelling
- Watervogeltellingen
- Boerenzwaluwentellingen
- Kerkuilen

• **Tuinvogelonderzoek**
Verder is er ook behoefte aan versterking bij het coördinatiewerk voor deze subgroep.

3. Subgroep Communicatie

3.1. Ledenavonden
De maandelijkse ledenavonden gedurende het winterseizoen zijn een goede gelegenheid de onderlinge contacten te versterken. De ambiance van de zaal met de koffiebar - beheerd door de heer C.J. Roeleveld - en de welgevulde boekentafel dragen daar belangrijk toe bij. Hoogtepunt zijn de lezingen, meestal rijkelijk geïllustreerd met dia's. De onderwerpen zijn divers, variërend van een helder gebracht verslag van wetenschappelijk ornithologisch veldwerk tot boeiend genieten van de vogelrijkdom van de natuur.

Nederlandse vogels staan wat belangstelling betreft op de eerste plaats. De heer P. Friscorn bracht ons een schitterend geïllustreerd verslag van de natuur en de vogels van de Kop van Overijssel, de Wieden en Weerribben. C.L. Mulder toonde de gierzwaluw. Het broedproces was op film vastgelegd. De studie van P. de Goey over de trek van de rosse grutto betrof een onderzoek op Texel waarbij samenwerkt werd met Zweedse onderzoekers. De schuwe, moeilijk te observeren wateral werd door G.H. Kroon voor het voetlicht gebracht. Besproken werd hoe veldwaarnemingen over het broedresultaat kunnen worden geanalyseerd.

De vogels van de subarctische en arctische gebieden zijn voor ons belangrijk omdat dit gedeeltelijk onze trek- of wintergasten zijn. Natuurfotograaf W. Smeets toonde ons de vogelrijkdom van

de Noord-Atlantische eilanden, onder andere Jan Mayen, Bereneiland en Spitsbergen.

Het zuidelijk halfrond was dit jaar bijzonder in de aandacht. Ons vogelwerkgroeplid P. van de Poel toonde ons vogels van New South Wales (Australië). De vogelrijkdom is zo groot dat zelfs gedurende een kort verblijf een grote variatie aan vogels is te observeren. Dr. J.A. van Franeker gaf een verslag van jarenlang onderzoek in Antarctica. De zuidelijke stormvogel is een parameter voor de milieu-invloeden in dit barre klimaat.

De feilloze projectie, verzorgd door Roel Huizenga, draagt belangrijk bij tot het welslagen van de lezingen.

3.2. Promotie en verkoop
De verkoop van artikelen van Vogelbescherming is op de eerste plaats bedoeld als dienst ten behoeve van onze leden. Daarnaast is het zeer aantrekkelijk om een gevarieerde kraam te vullen om op manifestaties pasanten te interesseren voor onze vogelwerkgroep. Een van de hoogtepunten in 2001 was onze deelname aan 'Pampus by Night' op vrijdag 20 april en zaterdag 21 april 2001. Tussen de metersdikke, zeer vochtige gangen van het fort presenteerden Dick Jonkers en Bertus van den Brink tijdens deze manifestatie het inventarisatierapport "Broedvogels op Pampus". Ook was de beschikbaar gestelde ruimte ingericht met onze presentatiestand. Dit jaarlijks terugkerend evenement trekt, verdeeld over de twee avonden, ongeveer duizend bezoekers. Het eiland is het meest bekende onderdeel van de Stelling van Amsterdam. Een aanrader voor geïnteresseerde vogel-

werkgroepleden! De Open Dag van het vogelasiel in Naarden is een enorm succes geweest; ook voor onze vogelwerkgroep! Behalve een grote omzet door verkoop van vogelgidsen, geluidsbanden en de door Roel Huizenga vervaardigde, schitterende nestkasten, konden wij ook nieuwe leden en deelnemers aan onze cursus jeugd en volwassenen inschrijven. Geen succes waren de Activiteitsmarkt in Laren en het Cultureel Festival in Baarn. De enige drie bezoekers waren zeer goede kennissen. Aan deze beide markten kunnen wij in de toekomst dus beter niet meer deelnemen. Op de cursus Vogelherkenning voor volwassenen wordt bij de aanvang geadviseerd, om niet overhaast boeken en geluidsbanden te gaan kopen maar daarmee even te wachten en rustig te kiezen uit het aanbod van onze eigen boekentafel die tegen het eind van de cursus wordt ingericht. De aftrek daarvan overtreft alles. Veldgidsen en andere boeken, CD's, rapporten en cadeauartikelen met een verkoopwaarde (op de twee avonden) van bijna € 1362,00. De volgende dag dan maar weer naar Zeist om het een en ander aan te vullen. In de Bethlehemkerk te Hilversum zijn voor onze leden zeven lezingen gehouden, waarbij de boekentafel natuurlijk steeds acte de presence gaf. De omzet in het jaar 2001 bedroeg € 3.257,76 en de winst daarvan was € 226,89. De verkoop van kalenders van de Stichting Het Vogeljaar had een batig saldo van € 283,61. De plannen voor 2002 zijn voorlopig: Opendag Vogelasiel begin mei, Schaapscheerdersfeest GNR, begin juni, Huizerdag, september. Voor deze activiteiten zijn wij op zoek naar leden die op een of meer evene-

menten zouden kunnen assisteren.

3.3. De Korhaan

Ook in 2001 zijn van ons clubblad weer de gebruikelijke vijf edities verschenen en dit jaar weer met 140 pagina's en dat was weer gelijk aan 1999. Hiervoor veel dank aan de auteurs die hieraan bijgedragen hebben. Het drukwerk werd dit jaar verzorgd door drukkerij De Rijke in Nieuw Loosdrecht en op dit moment zien wij nog geen reden om weer te veranderen.

In de bezetting van de redactie is in de loop van het jaar nogal wat veranderd. Zoals u zich misschien nog kunt herinneren schreven we vorig jaar dat Pieter Schut wegens tijdsgebrek per 1 januari 2001 moest stoppen met zijn werk voor de Korhaan. Hiervoor kregen we aanvankelijk liefst drie nieuwe medewerkers, die echter alle drie in de loop van het jaar, om uiteenlopende redenen, weer zijn afgevallen. Tegen het eind van het jaar bood Rob Kole echter zijn medewerking aan, zodat ook dat probleem is opgelost en we nu weer op de oude sterkte zijn.

3.4. Het Goois Vogelnet en Website

2001 was een erg goed jaar voor het Goois Vogelnet (GVN). Er werden maar liefst 432 mailtjes rondgestuurd, een ongekend aantal. Een aantal zeldzame(re) soorten werd gemeld via het GVN, zoals de eerste Amerikaanse Wintertaling voor het Gooi en een lang verblijvende Grauwe Franjepoot. Hieruit blijkt de kracht van een emailservice. De leden ontvangen (bijna) dagelijks een update van de Gooise avifauna, waardoor het makkelijker is om een dagje vogelen te plannen. Opvallend veel mail-

tjes kwamen binnen over de Bovenmeent, mocht u er nog nooit geweest zijn, ga er eens kijken!

Toch worden er niet alleen zeldzame vogels gemeld, de meeste mailtjes gaan over leuke waarnemingen van minder zeldzame soorten (waaronder in 2001 opvallend veel ontsnapte volierevogels). Daarnaast zijn diverse onderwerpen aan de orde gekomen, zoals overdag rondvliegende vleermuizen, diverse oproepen voor lezingen en andere bijeenkomsten, en vragen uit het veld. Ook het Vogelasiel brengt regelmatig een update van de stand van zaken. Op dit moment zijn er 238 mensen via de email geabonneerd op het Goois Vogelnet, en dat aantal groeit nog wekelijks.

De website van de Vogelwerkgroep draait nog steeds onder de eigen domeinnaam (www.vwg-gooi-eo.nl) van de vereniging. De meeste pagina's staan op de server van Ladot Nederland B.V., die inmiddels de diensten van Freehosting heeft overgenomen. Via de webpagina's komen regelmatig vragen binnen en er wordt ook goed gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zich aan te melden als nieuw lid.

4. Subgroep Cursussen

4.1. Vogelherkenningscursus

Het afgelopen jaar was er weer veel belangstelling. De voorjaarscursus startte met 54 deelnemers. De sfeer was heel gezellig. Veruit de meeste deelnemers bleven alle avonden komen en driekwart van hen nam ook deel aan de excursies. Het docententeam bestond uit Roel Huizenga, Atie van Klaveren, Frans van Klaveren, Paul van der Poel en Guus van der Poel. Hoewel we in 2000 afscheid

hadden genomen van Ronald Sinoo, was hij nu toch weer als gastdocent aanwezig. Hij nam het speciale onderdeel 'vogels tekenen in het veld' voor zijn rekening. Bertus van de Brink is ook als gastdocent actief bij deze cursussen. Hij geeft informatie over de activiteiten en de organisatie van onze vogelwerkgroep aan de cursisten en zorgt natuurlijk ook voor informatiemateriaal en een verkooptafel voor boeken.

Ook voor de najaarscursus was bijzonder veel belangstelling. Wij startten met 66 deelnemers. Van die groep waren er 25 ook in het voorjaar geweest. Ook nu was de sfeer weer heel goed. Er werd veel gelachen. Bijna alle deelnemers waren alle avonden aanwezig en ook namen zij bijna allemaal deel aan de excursies. Door de grote belangstelling was het niet eenvoudig steeds voor voldoende excursie-leiders te zorgen. Vijf deelnemers aan de voorjaarscursus en acht deelnemers van de najaarscursus schreven zich in als lid van de Vogelwerkgroep. De nieuwe voorjaarscursus start in 2002 op 12 maart.

4.2. Jeugdcurcus

Ook met de jeugdcurcus gaat het heel goed. Het aantal deelnemers is weer hoger dan in 2000. Aanvankelijk waren er 51 cursisten, maar per 1 januari 2002 zijn daar 49 van over. In de groep van acht- tot tienjarigen waren er 24 deelnemers en in de groep van tien tot dertienjarigen waren er 25 deelnemers. Aan jeugdcurcus werken acht vaste leiders mee en er zijn zes reserve leiders beschikbaar.

5. Subgroep Natuurbescherming

Van jaar tot jaar neemt het aantal particulieren dat met vragen

of problemen over vogels zit toe. De vermelding van de subgroep in gemeentegidsen en de doorverwijzingen van Vogelbescherming Nederland zullen daar mede debet aan zijn. Ook gemeenten weten de weg te vinden. Meestal gaat het over overlast en wat daar aan te doen is. Vossen, kauwen en eeksters zijn daarbij regelmatig terugkerende onderwerpen. Eenmaal ging het om dwergvleermuizen! Soms is sprake van overtreding van de Flora- en Faunawet of van de Boswet. Men weet de weg niet naar instanties of de politie grijpt niet in. Wat dat laatste betreft valt er in ons werkgebied nog wel het een en ander te verbeteren. In verband met het nog steeds uitvoeren van werkzaamheden in allerlei gebieden tijdens de broedtijd, is aan het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij om commentaar gevraagd en verzocht hier extra aandacht aan te schenken. In nauwe samenwerking met de Vereniging Leefmilieu Het Gooi, de Vechtstreek en Omstreken en met de Vereniging van Vrienden van het Gooi is er ook dit jaar weer veel tijd gestoken in het beoordelen van de plannen voor de restauratie van de vesting Naarden. In samenwerking met deze organisaties worden de ontwikkelingen in het Naarderbos op de voet gevolgd. Aan alle gemeenten in het werkgebied is een brief gestuurd waarin verontrusting wordt uitgesproken over het verschijnsel van uiteenlopende bouwsels in de buitengebieden. In die brief is ook opgemerkt dat het Gooi intern dreigt te verstenen door afbraak van verscheidene villa's die vaak vervangen worden door complexen van nieuwe woningen of door een veel massalere bebouwing. Een apart onderwerp zijn gewonde of verweerde vogels.

Deze gevallen zijn samen met het Vogelasiel Naarden afgehandeld.

Bij de verdwijning van de oude pier in Huizen door de aanleg van een nieuwe, met werkhaven, verdwenen de aanliggende oevers met rietland en een eiland waarop aan de rand een futenkolonie huisde. Voor de hiervoor toegezegde compensatie hebben wij samen met Staatsbosbeheer de aanleg van broedeilanden voor visdieren, een oeverzwaluw- en een ijsvogelwand en een observatiehut voorgesteld. Deze worden thans gerealiseerd.

Andere aandachtsgebieden waren baggerstort in het Gooimeer en ecologische waardering van de omgeving bij Boomburg te Hilversum.

6. Subgroep Excursies

Het jaar 2001 werd in het voorjaar behoorlijk beïnvloed door de MKZ-crisis. Voor de excursiecommissie was het meest ingrijpende gevolg hiervan dat we op het allerlaatste moment het voorjaarsweekeind in het Lauwersmeer moesten afgelasten. Ook de voortgang van de gewone excursies werd bemoeilijkt door de MKZ-crisis. Desalniettemin gingen de meeste excursies, zij het soms iets aangepast, door.

Alle excursies bleken de moeite van het deelnemen weer zeker waard. Ze leiden vaak tot een goede kennis van ons werkgebied en de daar in voorkomende vogels. Daarnaast is het voor de deelnemers een goede manier om van elkaar te leren over vogels.

Het najaarsweekeind in het Lauwersmeer ging wel door en stond in het teken van een stormachtige noordwesterwind met bijbehorende plensbuien.

Ook de kampeerders kropen in de boerderij, de gehuurde fietsen bleven op stal staan en we trokken er per auto op uit. In tegenstelling tot eerdere bezoeken aan het Lauwersmeer werd er daardoor dus een wat lager aantal soorten waargenomen. Door de storm kwamen wel enkele bijzondere soorten meegevaaid, waarvan de prachtige giervalk de meest sprekende was.

Het programma voor 2002 staat alweer voor meer dan 50% in de steigers. Om de excursies te laten doorgaan en het programma in stand te kunnen houden zijn de excursieleiders onmisbaar. De subgroep wordt gevormd door een vrij vaste kern excursieleiders. We hebben als groep geconstateerd dat het goed is hier nieuwe potentiële kandidaten bij te zoeken. In 2002 is ook de wat oudere jeugd uit de jeugdcursus welkom bij de excursies. We verwachten hiermee aan een behoefte te voldoen, waarbij we deze jongeren ook meer binden aan onze vogelwerkgroep.

Excursies 2001:

Ochtend wandel- of fietsexcursies	13
Dagexcursies met de auto	4
Vroege Vogels in Groeneveld	1
Voorjaarsexcursie Lauwersmeer afgelast	
Najaarsexcursie Lauwersmeer	1
Totaal	19

7. Subgroep Algemene Zaken

De verwerking van de ledenadministratie werd ook in 2001 uitgevoerd door Francien Wilms, zodat Bep Dwars, met assistentie van Cees Steenman en Nico Dwars, u weer vijf keer ons blad 'De Korhaan' kon toesturen.

Ook een nieuwe uitdraai van de ledenlijst, met nogal wat wijzigingen (zie de mutaties in de Korhanen van het afgelopen jaar), is gemaakt en bij bestuur

en subgroepen in omloop gebracht.

Door gebrek aan een lokatie voor het organiseren van de werkavonden staan het gebruik van onze bibliotheek en de werkzaamheden aan het archief nog steeds op een laag pitje. Het noodzakelijke werk vindt nog altijd plaats bij enkele leden thuis en het opbergen of opzoeken van gegevens gebeurt op de lokaties waar onze archiefkasten momenteel zijn opgeslagen.

Aantal leden per 31-12-01

Aantal gewone leden	580
Aantal huisgenootleden	84
totaal aantal leden	670
Aantal ereleden	6
Aantal 'gratis' leden	49

Mutaties ledenbestand in 2001

Aantal nieuwe leden	57
Aantal leden opgezegd	29
Aantal leden adres onbekend	3
totaal uitgeschreven	39
Aantal leden geroyeerd (niet betaald)	3

8. Financiële zaken

De begroting is aan de inkomstenkant in grote lijnen uitgekomen. De contributie plus giftenopbrengst is vrij constant. Dank is op zijn plaats voor die leden die meer betalen dan de minimale contributie (totaal f 3.213,13 of € 1458,05). Toch is een groei van het ledental niet ongewenst, omdat zonder groei de rek er op den duur uitgaat en dat betekent dan contributieverhoging en dat wil eigenlijk niemand. Aan de kostenkant baart de meer dan trendmatige groei van de kosten van De Korhaan wat zorgen. De begroting is overschreden omdat geen rekening gehouden was met de portiekosten.

De SG Excursies had in het voorjaar pech met de MKZ-crisis, maar gelukkig konden de deelnemers aan de excursie Lauwersmeer volledig worden gecompenseerd, bleven de kos-

ten (met dank aan de kampeerboerderij die de reeds betaalde kosten doorschoof naar het najaar) beperkt en kon de rest met gemak worden opgevangen door het 'eigen' werkkapitaal. Voorts is in het balanssaldo opgenomen het batig saldo van de Commissie Buitenland, een toevallige bate die is ontstaan door het in de wacht slepen van een uitstekende vergoedingsregeling van het autoverhuurbedrijf dat in Spanje zijn verplichtingen niet was nagekomen. Dit bedrag is tevens het werkkapitaal van de commissie.

Het is de bedoeling om uiteindelijk alle verenigingsactiviteiten in de balans opgenomen te krijgen, maar het is zeker niet de bedoeling van de penningmeester om al het financiële vrijwilligerswerk op zijn schouders te nemen. Er is reeds een behoorlijke voorziening voor een eigen clubgebouw. Zolang echter niet meer concreet bekend wordt omtrent de voortgang, kan verdere reservering met terughoudendheid plaatsvinden. Voor het jaar 2002 is de contributie reeds vastgesteld op € 16,00. Huisgenootleden betalen € 6,00. Voor 2003 wordt getracht dit bedrag gelijk te houden.

Balans per 31 december 2001

Liquide middelen	f 10.270,59	-	€ 4.680,59	-
Kapitaalrekening	f 61.403,05	-	€ 27.863,49	-
Depot PTT-Post	f 405,00		€ 183,78	-
Te betalen/ontv./vooruitbetaald	-	f 2.945,68	-	€ 1.336,69
Werkkapitaal SG Excursies	-	f 2.852,96	-	€ 1.294,62
Werkkapitaal Commissie Buitenland	-	f 3.241,00	-	€ 1.470,70
Reservering Clubhuis	-	f 50.000,00	-	€ 22.689,01
Eigen vermogen	-	f 13.039,00	-	€ 5.916,84
Totalen	f 72.078,64	f 72.078,64	€ 32.707,86	€ 32.707,86

Verlies- en winstrekening per 31 december 2001

Omschrijving (begroot)		Uitgaven	Inkomsten	Verhil
SG Avifauna	f 1.000,00	f 986,11	-	f 13,89
SG Excursies	-	f 23,40	-	- f 23,40
WG Nestkasten	f 250,00	f 55,30	-	f 194,70
SG Communicatie	-	f 337,16	-	- f 337,16
SG Natuurbescherming	-	f 31,05	-	- f 31,05
Commissie Buitenland	-	-	f 3.241,00	f 3.241,00
Ledenadministratie	f 250,00	f 362,00	-	- f 112,00
Ledenavonden	f 3.000,00	f 2.850,60	-	f 149,40
Lidmaatschappen	f 750,00	f 822,00	-	- f 72,00
Bestuurskosten	f 1.250,00	f 980,38	-	f 269,62
De Korhaan	f 11.000,00	f 14.080,78	-	- f 3.080,78
Diversen	f 250,00	f 4,50	-	f 245,50
Contributies en giften	f 25.000,00	-	f 25.231,15	f 231,15
Verkoop- en verenigingsuitgaven	f 750,00	-	f 500,00	- f 250,00
Rente	f 2.000,00	-	f 2.107,62	f 107,62
Van werkkapitaal SG Excursies	-	-	f 23,40	f 23,40
Naar werkkapitaal Comm. Buitenland	-	f 3.241,00	-	- f 3.241,00
Reservering clubhuis	f 10.000,00	f 10.000,00	-	-
Resultaat (eigen vermogen)	-	-	f 2.671,09	-
Totalen	-	f 33.774,26	f 33.774,26	- f 2.671,09

Begroting 2002

Omschrijving	Uitgaven	Inkomsten
Contributie + giften		€ 11.300,00
Rente		€ 950,00
SG Excursies	€ 0,00	
SG Avifauna	€ 500,00	
SG Nestkasten	€ 100,00	
Verkoop boeken, verenigingsuitgaven	€ 250,00	
Ledenadministratie	€ 125,00	
Ledenavonden	€ 1.500,00	
Lidmaatschapp	€ 400,00	
Bestuurskosten incl. secretariaat	€ 500,00	
De Korhaan	€ 8.025,00	
Reservering Clubhuis	€ 2.500,00	
Onvoorzien	€ 250,00	
Totalen	€ 12500,00	€ 12500,00